

Dosežki projekta Nepremična eDediščina

4.9.2026 - | gov.si

Ministrstvo za kulturo je v okviru projekta Nepremična eDediščina razvilo tri nove e-storitve na področjih pridobivanja kulturnovarstvenih soglasij za posege v kulturno dediščino, vključevanja varstva kulturne dediščine v prostorske akte in upravljanja 3D vsebin kulturne dediščine ter nadgradilo osrednji informacijski sistem za vodenje registra nepremične in nesnovne kulturne dediščine ISeD.

Modul KVS digitalizira postopek pridobivanja kulturnovarstvenih soglasij/mnenj za posege v dediščino. Državljanke in državljani bodo vloge za izdajo kulturnovarstvenih pogojev in soglasij lahko oddajali v eUpravi, pravne osebe pa v sistemu SPOT. Kadar je za poseg potrebno gradbeno dovoljenje, oddaja vlog poteka v postopku pridobivanja gradbenega dovoljenja v sistemu eGraditev. Vloge so ob oddaji prostorsko umeščene in se samodejno razporedijo krajevno pristojnim enotam Zavoda za varstvo kulturne dediščine Slovenije. Sistem na podlagi prostorskega preseka uporabniku neposredno prenese relevantne podatke o pravnih režimih varstva kulturne dediščine v dokumente. Vlagatelji preko eUprave/SPOT ali sistema eGraditev lahko dopolnjujejo vloge in spremljajo status obravnave.

Modul Smernice podpira vključevanje varstva kulturne dediščine v prostorske akte. Aplikacija avtomatizirano izvede prostorske preseke med območji namenske rabe in pravnimi režimi varstva kulturne dediščine ter na tej osnovi uporabniku pomaga pripraviti strukturirana stališča in dokumente. Ob tem vodi zakonske in interne roke, zagotavlja sledljivost vseh korakov postopka in pripravo gradiv za sistem ePlan.

Modula KVS in Smernice sta del aplikacije **VarD**, ki je v poskusni produkcijski uporabi, v celoti se bo začela uporabljati v prihodnjem letu.

Storitev 3DKD vzpostavlja centralizirano okolje za evidentiranje, upravljanje, ohranjanje in distribucijo 3D-vsebin kulturne dediščine. Platforma podpira nalaganje 3D-modelov in z njimi povezane dokumentacije, upravljanje metapodatkov (v skladu s podatkovnim modelom Evropeane), dolgoročno ohranjanje in vizualizacijo digitalnih vsebin dediščine. Javni pregledovalnik omogoča interaktivni ogled, meritve in prenos optimiziranih modelov za ponovno uporabo. Sistem je povezljiv z registrom kulturne dediščine. Storitev deluje v okolju gostovanja, do konca leta je načrtovan prenos v skupno okolje državnih organov DRO Next.

ISeD je osrednji informacijski sistem, ki podpira vodenje registra nepremične in nesnovne kulturne dediščine ter varstvenih podatkov o spomenikih, določitev varstvenih območij dediščine in vodenje arheoloških evidenc. Z **nadgradnjo ISeD** so bile uvedene nove funkcionalnosti za občine, vključene v postopke razglašanja spomenikov lokalnega pomena, izboljšano je bilo upravljanje podatkov in vzpostavljena medsebojna povezljivost z na novo razvitima sistemoma VarD in 3DKD.

Nove in nadgrajene e-storitve bodo pospešile odločanje in povečale preglednost kulturnovarstvenih zahtev pri posegih v dediščino, pri pripravi prostorskih aktov in vzpostavljanju varstvenega režima. Boljša integracija med informacijskimi sistemi bo dediščini bo omogočila zanesljivejšo uporabo podatkov o kulturni dediščini v postopkih varstva dediščine. Z enotnim upravljanjem 3D vsebin bosta povečani dostopnost in ponovna uporaba digitalnih vsebin kulturne dediščine.

Projekt je vodil Informacijsko dokumentacijski center za dediščino na Direktoratu za kulturno dediščino. V okviru Načrta za okrevanje in odpornost sta ga financirala Republika Slovenija in

Evropska unija – NextGenerationEU.

<https://www.gov.si/novice/2026-09-04-dosezki-projekta-nepremicna-edediscina>